Ч. 254. Неділя 11 (24) падолиста 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 з ц. к. Староствах на провинциї:

на цілий рік	К.	4·80
на пів року	„	2·40
на чверть року	„	1·20
місячно . .	„	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К.	10·80
на пів року	„	5·40
на чверть року	„	2·70
місячно . .	„	—·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Конференция провідників клюбів. — Російский голос про положенє в Туреччині.)

Вчерашне засіданє палати послів, котре тревало від години 10 рано до $8\frac{1}{2}$ вечером, виповнене було виключно дискусиєю о забороні поселювати ся монахам в Австриї. Бесідники в своїх промовах накидали ся на духовеньство і часто викликували загальне обуренє. На внесенє пос. Пльоя замкнено вкінци дискусию і вибрано ґенеральних бесідників. Бесідником „против“ вибрано пос. Морзея, бесідником „за“ не вибрано нікого. Слідуюче засіданє відбуде ся в понеділок по полудни.

Одногодинна перерва в засіданю була призначена на конференцию провідників клюбів. На конференциї явили ся відпоручники всіх сторонництв з винятком Всенімців, котрі не хотіли вислати свого представителя. Перший забрав голос пан президент міністрів др. Кербер. Насамперед подякував відпоручникам, що на его запрошенє прибули, і заявив, що есть надія на поліпшенє ситуациї, помимо того, що ріжниці між поодинокими сторонництвами суть дуже значні. Теперішне правительство есть правительством справедливости і безсторонности, і уважає порозуміне национальне конечним условем мирного розвитку Австриї і всіх єї народів. Радо потверджує, що тепер всі сторонництва наближають ся до того становища правительства, і додає, що також правительство уважає хвилю виміни гадок між сторонництвами близькою. Виміна гадок має відбути ся без всяких укритих цілий і привести до полагодженя национальної справи, бо то полагодженє мусить прийти. Ні одному розумному сторонництву не може то відповідати, аби держава попала знов в стан, котрий всім народам накидає мовчанє. Правительство бажає оминути потрясень конституцийного житя, а хоче удержати парлямент, котрий мимо ріжнородних струй есть кріпостию народів. Серед теперішних обставин скоре полагодженє буджету есть справою не лиш державною, але загальною конечностию для всіх народів. Отже ні одно сторонництво не спроневірить ся свому становищу, коли приложить руку до скорого полагодженя буджету, бо тим найбільше причинить ся до підпори інтересів народів. Зі становища правительства звертає ся бесідник до всіх сторонництв з просьбою, аби й з огляду на конечність скликаня соймів, схотіли ухвалити буджет і тим причинили ся до виясненя ситуациї. По дрі Кербері промавляли провідники поодиноких клюбів. Іменем Чехів промавляв пос. Пацак. Сказав, що Чехи поки що не будуть робити обструкциї, але при буджеті піднесуть свої жалоби, а на будуче не можуть давати ніяких обітниць. Пос. Яворский іменем Кола польского заявив, що Поляки не будуть ставити парляментарним працям ніяких перепон. Пос. Романчук іменем руского клюбу дав таке саме запевненє. І всі инші посли промавляли в згідливім дусі. На закінченє забрав голос ще раз президент міністрів др. Кербер і висказав своє вдоволенє із спокійного ходу конференциї.

З нагоди статі в „Новостях“ щоби Росия і Франция зажадали від Туреччини переведеня реформ приписаних берлиньским договором, виступило „Новоє Время“ з замітною статею, що відкриває погляди російского кабінету на справу всхідну. „Новоє Время“ пише: Коли би такі предложеня появили ся в европейских часописях, а особливо в німецких, то ми би цілком не дивували ся. Такий проєкт то значить, запрошувати цілу Европу до ложа пацента. Поважні люди в чорнім одїню з хірурґічними інструментами в кишенях появлять ся і не відійдуть, доки аж пацент не віддасть свого духа в їх руки. Того Европа й потребує, але для Росиї то цілком непотрібне. Булоби то для нас навіть дуже некористне, отже з повним поважанєм для уяви „Новостий“ уважаємо той проєкт непридатним для нас Росиян. Яка бо то вигадка: хотіти погодженя всхідної справи після рад Бісмарка! Перед 25 літами, по рідких в нашій історії похибках і поражках дипльоматичних, могла Росия прийняти берлиньский договор, але нині бачити в нім ідеал можуть лиш люди, для котрих ті всі 25 літ не істнували. За цілого чверть столітя нічого не бачили, нічого не досьвідили і не научили ся нічого. — Берлиньский договор в Росиї дуже несимпатичний, бо Росия помимо побіди, мусіла задля ріжних причин віддати під ухвалу Европи балканьску справу. Берлиньский договор позбавив Росию овочів санстафиньского мира і тому Росия не могла того забути Бісмаркови і Андрашому, почала нехтувати всі точки договору і вкінци заключила союз з Франциєю, аби при єї помочи ненавистний договор цілком звалити.

---

36)

СІЛЬСКІ ПАВУКИ.

(З польского — Клим. Юнош.)

ГЛАВА XVII.,

в котрій послідний раз бачимо Михайла Боруту і инших добрих знакомих і в котрій є кілька розумних гадок Ушера Енґельмана.

Кілько то нарад відбуло ся над тим!

Тїтка Гертруда, пані Завадска, Софійка і Ядвиня мали безнастанні конференциї над тим, аби комнати виглядали як коробки від цукорків.

Кілько там назношено занавіс, килимів, заслон, цьвітів!

Під кождим вікном стояли східці, і то не аби які, але умисне роблені і мальовані столярем з місточка. А на тих східцях заясьнів майже цілий зїльник з Березівки. Софійка не хотіла тілько ростин забирати, але Ядвиня просила, наставала майже, впевнюючи, що доховає ся нових дуже скоро. Впрочім, коли би Ядвиня мала коли устроювати мешканє для себе, то Софійка дасть їй часть своїх цьвітів.

Домок на Майдані був вже устроєний на приняте молодої пари, речинець вінчаня наближав ся.

Тїтка Гертруда, видячи, що виправа Софійки вже укінчена аж до найдрібнійших подробиць, почала гадати о уборах для Ядвині і для себе. Ядвиня мала мати на весілю білу сукню зі стяжками і цьвітами, а й тїтка постановила прибрати ся дуже богато.

— То вже тяжко, — говорила до Софійки, — ніколи в житю не побивалась я за уборами, не гадала цілком о елеґанциї, але на твоїм весілю хочу поставити ся. Нехай люди знають, що ми не аби що, і що на случай потреби зуміємо показати ся.

В тій цїли переглянула тїтка свою шафу і добула з неї старосьвітску шовкову сукню, дивної краски, що мінила ся як крило качора.

Швачка, котра шила виправу, переробила ту одежу на новітний лад, а бодай приближений до новітного, а Давид Гонт, перший кравець на ціле Чорне болото і околицю, виготовив для пана Борецкого фракове одїнє, в котре вложив ціле своє кравецке знанє і спосібности двох молодих челядників.

Всі були заняті приготовленями до весіля, заклопотані, запрацьовані, крім суджених.

Для тих, як здавало ся, не істнував сьвіт, особливо коли були разом.

Що їх то обходило, що Ядвиня цілими годинами роздумує над справою якої уставки, або шматки, що тїтка Гертруда зібрала такі припаси ріжних присмаків, немов би мала ними не весільних гостий, але цілі громади голодних наситити; що пан Борецкий, на велике обуренє Малки, пустив ся в подорож до ґубернїяльного міста, аби звідтам спровадити вина; що ціла служба була в горячковім руху, занята від рана до вечера....

Цілком на то не зважали, так як колиб були чужі тому всьому; шептали лиш взаїмно до себе, але що, о чім, того ніхто не чув.

Ядвиня догадувала ся, що певне о любві і дивувала ся сестрі, що она така поважна.

— Колиб я була залюблена — говорила до тїтки, — то я сьміялась би і тїшила ся, і мій суджений мусїв би бути конечно веселий, а ті сидять такі задумані і поважні, як два бузьки на гнїздї, і велять нам в то вірити, що надзвичайно щасливі.

— Що ти там на тім знаєш ся, дїтваку! — відповіла тїтка, — ще час — і ти не будеш вічно дитиною, наберещ поваги.

— Але тїточко....

— Чого ще хочеш?

— Тїточко, чи як Софійка видасть ся, то чи я маю говорити до пана Станислава: „пан“ чи „ти“?

— Очевидно, що „ти“.

— Я не посьмію.

— Не посьмієш? А може схочеш бути поважною?

— Маю охоту виторгати его за уши за те, що такий нудний і заєдно зітхає, але також не сьмію.... Впрочім побачимо.

В день весіля Софійки, зараз по полудни, вибрав ся Рокита до Чорного болота, аби там

Новинки.

Львів дня 23 го падолиста 1901.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар іменував радника полїциї у Львові Вільгельма Шехтля, правительственним радником і директором полїциї у Львові. — И Йосиф Кишакевич іменований греко-кат. войсковим капеляном II. кл. в Перемишли.

— **Вибори до ради повітової в Тернополи** із меншої посїлости відбули ся позавчера. Вибрані членами: Юлїй гр. Коритовский (маршалок), др. Станислав Гльоґер (віцесекретар) і селяни: Петро Цебровский із Романівки, Дмитро Дебельский із Березовицї, Ян Дерень з Ходачкова, Леон Федорович з Баворова, Стефан Райфур з Борок, Теодор Ремінник із Стегниковець, Ян Станимир із Ладичина.

— **В справі забурень на львівскім унїверситеті** одержав ректорат рескрипт Є. Е. п. Мінїстра віроісповідань і просьвіти дра Гартля. П. Мінїстер приймаючи до затверджуючої відомости ухвалу академичного сенату, замикаючу унїверситет аж до покінченя слїдства, поручає, аби то слїдство було переведене з як найбільшою скоростию і щоби ті, котрі покажуть ся виновними, були потягнені до найстрожшої відвічальности, а то з огляду на обставину, що ексцеси руских студентів львівского унїверситету перейшли всьо, що деинде в тім напрямі лучило ся; на инших бо унїверситетах — навіть в хвилях найбільшого роз'ярення, бодай унїверситетскі власти не були лично виставлені на обиди і погрози. Вкінци питає п. Мінїстер о участь греко-кат. питомцїв в тих забуренях, та о то, чи і які зарядження в наслїдок того поробили дотичні власти церковні.

— **Конкурс.** Руске товариство педаґоґічне у Львові розписує отсим конкурс на написане короткої істориї руского шкільництва від найдавнїйших часів аж по наші часи на слїдуючих услівях: 1) Істория та має обнимати 5—7 аркушів друку. 2) Істория руского шкільництва до 19 стол. може опиратись головно на моноґрафіях, істория же єго в 19 стол. має опиратись головно на студиях жерелових. 3) Рукопись належить прислати до „Руского Товариства педаґоґічного“ у Львові найдальше до кінця 1902 р. 4) Рукопись має бути підписана псевдонїмом автора, а в осібній запечатаній коверті має бути подане єго імя й назвиско. 5) Руске товариство педаґоґічне визначує авторови принятої рукописи ремунерацию до 400 корон. 6) До оцїнки надісланих праць запросить виділ товариства фахових знатоків. — За виділ Руского Товариства педаґоґічного: *Е. Харкевич*, голова; *Е Вітошиньский*, секретар.

— **В справі домових учителїв.** Одна з росийских часописий в статї про домових учителїв, наводить отсї причини, задля яких не все є хосенно уживати таких учителїв: 1) Часто бере ся домового учителя тодї, коли зовсїм єго не потреба. Сей помагає ученикови нераз при тих предметах, які ученик може вивчити ся в школї. 2) Між домовими учителями стрічає ся нераз таких, що своїх предметів зовсїм не знають, або не мають найменшого педаґоґічного хисту. 3) Поміч домового учителя полягає звичайно не на веденю працї визначеної ученикови, але на виконаню сеї працї, а ученик сам вивчує ся лише того, що має знати на память. 4) Домовий учитель, виробляючи свому ученикови домові задачі, учить єго обманювати професорів, 5) Коли ученик робить в школї лихі поступи в науках, домовий учитель обжаловує тодї школу перед родичами свого ученика. 6) Ученик, що має в дома учителя, нїчого в школї не робить і не уважає на годинах. 7) Домовий учитель нераз зовсїм інакше поясняє предмет свому ученикови в дома, як в школї, 8) Коли домовий учитель є з того самого шкільного заведеня, що єго ученик, своїм поведенєм може підкопувати повагу школи. — З наведеного висновок такий, що домових учителїв не треба.

— **Веремя в падолистї.** Зі всїх країв доносять о великих зливах а вслїд за тим о повенах. Лиш в одних Альпах упали вже снїги і взяв мороз, котрий дня 21 с. м. доходив до 10 степенів Цельзия. У Львові сеї ночи упав снїг, але удержав ся лиш на дахах і деревах. Зі Сколього доносять, що в Скільщинї падав дощ вже від 14 с. м. і в наслїдок того прибули всї гірскі потоки, а дня 17 була таки справдешна потопа. Вода позаливала дороги, поницила богато мостів та позабирала богато кладок. Земля на спадах гір так розмокла, що стала сунути ся в долину.

— **Велика катастрофа на байкалскім озері.** З Петербурга доносять, що дня 21-ого с. м. стало ся на байкалскім озері, в глубокій Азиї, велике нещасте. По озері плило судно „Потапов“, котре везло 549 бочок соленої риби. Судно се тягнув пароход „Яков“. Нараз звіяла ся на озері страшенна буря, і „Яков“ був змушений, відчепити линву, що тягнула „Потапова“. В тій же хвили зачало се судно потапати і пішло під воду, а з ним 161 робітників і 15 людий із залоги.

— **З любови, аж перед — суд.** Що горяча любов не завсїгди заведе під вінець, але по дорозї опинить ся часом і в судї, о тім мала нагоду пересьвідчити ся зібрана публика на вторковій розправі в секциї III. В хорошій чорнобровій п-нї Петронелї Орлев, любив ся пристрастно від довшого часу п. Казимир Ч. Одного разу любовник „вязвши собі на „охоту“ прийшов до родичів п. Петронелї, кажучи: „Дайте 1000 корон, а будете мали з мене зятя, якого Вам всї позавидують“. Родичі не згодили ся, кажучи, що сама дочка то вже маєток, коли однак залюблений п. Казимир зробив раз дочцї на улици сцену заздрости, звернули ся о поміч до суду. По переведеній розправі однакож, в котрій п. Петронеля, виступаючи яко сьвідок, зізнала в користь обжалованого, жадаючи лишень перепрошеня, якого їй обжалований з великою охотою в формі горячого поцїлуя рук не поскупив, а котрий то об'яв чувства і помиреня також зібрана в сали розправ публика приняла з ознаками вдоволеня, погодили ся спорячі сторони, в наслїдок чого видав судия вирок увільняючий. Обжалований (п. Казимир) обовязаний лиш до звороту коштів адвокатских в квотї 20 корон, з усьміхом радости приняв „засуд“, а знакомі не сумнївають ся, що доперва тепер цїла справа закінчить ся перед престолом, а щасливий суджений додавши до „коштів“ ще одно „зеро“, зложить їх пани свого серця як дарунок шлюбний.

— **Лїси горять.** З Кошиц на Угорщинї доносять, що недалеко місцевости Кіш-Лодна горить 1000 морґів лїса. Огонь годї було довои угасити а шкода величезна.

— **Зловив ся.** В ориґінальний спосіб позбула ся сими днями молода панна в Бордо недогідного для неї жениха. Паннї Лукії Г. мусїло то впасти в очи, що молодий купець Піверт дуже їй надскакує. Не могла сказати, щоби він їй зовсїм несподобав ся, але в містї ходили всїлякі чутки про Піверта і то зробило єї недовірчивою. Коли одного разу на вечерку Піверт їй таки осьвідчив ся, она зі всякою чемностию сказала до него: „Але мусите мій пане дати доказ, що Вас суди лишали в спокою“. — „Ой, Ви мала збиточниця!“ — сказав на то Піверт але зараз на другий день сїв і написав письмо до прокураториї в Парижи, звідки він був родом, щоби єму виставиʼ

побачити ся з Хасклем, котрий мов умисно виїхав.

Мов умисно, бо на слїдуючий день визначений був речинець продажи цїлого маєтку Рокити.

Селянин не вірив, щоби могло прийти до того, не гадав нї на хвилю. Коли жінка почала плакати і заводити, що єї з дїтьми викинуть на улицю, що позбавлять єї цїлого майна, потїшав єї і пробовав успокоїти, що випросить у Хаскля, аби той злощастний речинець відложити.

— Вже я єму цїлком запродам ся — говорив — дам всьо, що лиш схоче, запряжу ся для него до найтяжшої роботи, нехай менї лиш дасть сидїти в тій хатї. Дїти підростуть, зачнуть робити у людий, збере ся трохи гроша і колись викупимо ся... Тимчасом нехай лиш дасть сидїти.... Хоче з мого ґрунту тягнути дохід, нехай тягне і тепер, я й то перетримаю.... Буду єго просити, молити, може упрошу....

Пішов до Хаскля рано, пішов єго просити, однако Хаскель видко надіяв ся, що так буде і хотів оминути стрічи з Рокитою, бо ще перед всходом сонця виїхав до місточка. Дізнавшись о тім Рокита, пустив ся зараз з місця в дорогу, не вступаючи навіть до своєї хати.

Ішов скоро, мучив ся; піт грубими каплями спливав єму по чолї. Від кількох днів, під впливом журби і неспокою, той чоловік майже нїчого не їв, але голоду не чув; мучила єго лиш велика нїчим не даюча ся угасити спрага. В кождім сїльци задержував ся при дорозї при першій кирници, яку стрічав і пив воду довго, з жадобою, без поміркованя. Однако мимо того спрага не переставала, горячка палила єго як огонь, в горлї схло, в грудях не ставало хвилями віддиху, в скрани щось било як молотом.

Кілька разів мав охоту кинути ся на землю і полежати, але якась дивна сила перла єго наперед; конче хотів бачити того жида, розмовити ся з ним, упросити.

При рогачці в Чорнім болотї заточив ся і захитав ся на ногах. Добуваючи послїдних сил доволїк ся до шинку, велїв собі подати цїлу кватирку сильної найсильнїйшої яка є горівки. Випив душком, кинув кілька мідяків шинкареви і вийшов покріплений. Зазнавав враженя, немов би мав в грудях полумінь, а до того був такий блїдий, що аж люди дивлячись на него ставали.

Хаскель стояв посеред ринку і розмавляв з кількома жидами, коли Рокита надійшов і діткнув єго легко в рамя.

Жид оглянув ся.

— Що хочеш? — спитав варкотливо.

— Хаскель, маю до вас дїло — сказав хлоп покірно.

— Я до тебе не маю нїякого дїла, іди собі!

— Хаскель!

— Ну, ну, слухайте-но — сказав Хаскель до жидів — той хлоп має до мене інтерес!... Красний інтерес! Ну, чого хочеш? Маєш збіже на продаж, може коня, може худобинку яку? Добре, дай, я куплю. Але ти не маєш нїчого на продаж; всьо, що ти мав, то пропив, перевів, чого тепер хочеш від мене?

— Хаскель, я кілька слів хочу вам сказати в чотири очи.

— Говори при людях, я не потребую нїякого „в чотири очи“.

— То кажу при людях. Хаскель, майте милосердіє надімною, над жінкою, над дїтьми, не виганяйте з хати, не марнуйте нашого майна, я вас прошу. Прошу вас, майте милосердіє! Що хочете, буду робити, відроблю, відслужу. Кождої роботи іму ся, де прикажете піду, лише лишіть мене в хатї. Она по батьках і по дїдах, я в ній уродив ся, в ній дїтий доховав ся, був господарем.

— Чого хочеш, Михайле? — кричав зажюшений Хаскель — чого ти хочеш? аби я робив тобі дарунок з такої суми? Аби я подарував тобі такий великий маєток? Що то, чи я не маю жінки і дїтий, чи я потребую напихати тебе грішми?

— Хаскель, полївіть... Бог видить, що я вам нїчого не винен, що взяв від вас, то два рази віддав грішми, збіжем, відробив фірманками, що ви мене лиш на ті квітки заманили, а я підписував, звичайно як темний, неписьменний чоловік. Хаскель, майтеж сумлїнє, атже хоч ви старого завіта жид, але Господь милосердний один для нас всїх. Не будьтеж каменем, прошу вас і благаю, кланяюсь вам, цємлю як пес, Хаскель, майте милосердіє!

Хаскель кинув ся як укушений.

— Ти лайдаку — кричав — ти пянице. Ти кажеш, що менї від тебе нїчо не належить ся, коли суд признав, що належить ся! Ти хочеш бути мудрійший від самого суду. Ти забрав мої гроші, мою працю, мою кров і хочеш, аби я тобі дарував?...

— То нїчого від вас не зискаю, не упрошу, не виблагаю, маю гинути марно, як хробак... Хаскель!

Жиди, що окружали Хаскля, почали голосно сьміяти ся і робити ріжні замітки.

ли відповідне сьвідоцтво. Молодий мужчина не мав чистої совісти, але по правді не був ще судово караний і хотів на то дістати сьвідоцтво від прокураториї. Прокуратор відповів на то, що таких сьвідоцтв не видає ся на письменне жадане, лиш треба самому особисто по сьвідоцтво зголосити ся. Найблизшим поїздом поїхав Піверт до Парижа і зголосив ся до суду а там — замкнули єго зараз до слідчого арешту. Єму сказали, що єго засудили заочно на пять літ до криміналу за обманьства. Піверт відкликав ся до висшого суду і зискав лиш тілько, що єму вменшено кару на 18 місяців вязниці. Піверт вже не каже „мала збиточниця“ а панну Лукію уважають в Бордо за найрозумнійшу панну в цілій Франциї.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Льондон 24 падолиста. Дотеперішний амбасадор німецкий бар. Гацфельд помер вчера рано.

Петербург 23 падолиста. Міністер справ внутрішних оголосив обширне справоздане о запомогах, розділених правительством між населене, навіщене неурожаєм. Доси розділено звиж 14 міліонів рублів.

Париж 23 падолиста. Як доносять часописи з Ліль, ухвалили тамошні гірники на случай, коли би страк не удав ся, виїхати збірно до Парижа.

Берлин 23 падолиста. Вечірні часописи заперечують вістям, немов би Німеччина і Росия мали разом запросити инші держави на конференцию против анархістів. Правдою єсть лише то, що між Берлином а Петербургом веде ся переписка о потребі ліпшого надзору над анархістами.

Надіслане.

Ц. к. упр. галицкий Банк гіпотечний.

Відділ депозитовий

приймає вкладки і виплачує задатки на рахунок біжучий. приймає до перехованя вартістні папери і уділяє на них задатків.

Крім того заведено на лад заграничних інституций т. зв.:

Депозита заховавчі (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. річно, депозитар одержить в сталевій панцирній касї сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно а в тайнї можна перехoвувати своє майно, або важні документи.

В тім напрямі поробив гіпотечний Банк як найдальше ідучі зарядженя.

Приписи, що відносять ся до того рода депозитів, можна одержати безплатно в відділї депозитовім.

— **(Віденьске товариство огрійниці і добродійности).** З року на рік стає наплив глядаючих помочи в часї зимових місяців до огрійниці, де одержують теплу страву і притулок чим раз більшим, так, що віденьске товариство огрійниці і добродійности лише з найбільшим напруженєм може виповнити всі вимоги. Щоби отже підперти гуманітарне стремлене того товариства, уділило єму ц. к. міністерство скарбу дозволу на устроєнє льотериї з льосами на 1 К, котра обіймає 2300 виграних і головну виграну в квоті 40.000 К. а котрої тягнене відбуде ся дня 16 січня 1902.

— **Церковні напіви і мельодиї церковні**, які через довгі літа збирав і уложив п. Ігнатий Полотнюк в гарну цілість, друкують ся тепер в Перемишли в друкарни Джулиньского. Доси вже виготовлено 5 аркушів, а буде ще около 15 арк. Здавало ся, що ціла робота буде на жовтень с. р. готова, але показали ся трудности, через котрі мусїв друк протягнути ся. За те робота прекрасна, а уклад так старанний, що через ту книжку незвичайно скоро і красно розвине ся церковний сьпів, чого лиш може Русь собі бажати. Адреса для маючих охоту купити книжку: Ігн. Полотнюк, Станїславів, ул. Собіеского ч. 50.

Сьмішно їм видко було з того великана, олицетвореня фізичної сили, що гнула ся в покорі перед таким марним, дрібним видом.

— Хаскель — повтаряв Рокита — то нїчого не випрошу, нїчо не зискаю?

— Іди до холери, ти пяпице, я цілком не маю приємности розмавляти з тобою. Іди до чорта!

Хлоп затряс ся як пес, коли єго студеною водою облиють, воркнув крізь зуби якийсь проклін, а єго затиснений кулак з скоростию блискавки віднїс ся в гору і мов залізний молот ударив в скрань Хаскля.

Стало ся то в миг ока, Хаскель упав на землю без руху.

— Ґвалт, розбій! — роздали ся голоси.— Ти лайдак, ти розбійник! Держіть єго!

Але убийник не гадав утїкати, стояв непорушний як камінь і вдивлював ся в лежачого, воркотячи:

– Хаскель, погодім же ся... Що хочеш, як хочеш, відроблю.

Жиди почали Хаскля чутити, гадаючи що зімлїв, один побіг по лїкаря, але заки той прийшов, надбіг цирулик, Іцко, похилив ся над лежачим, діткнув єго і крикнув:

— Не жиє!

— Не жиє! Убив! Замордував! — кричали инші.

Зробив ся страшний крик, а хвилю пізнійше товпа людий зібрала ся на ринку. Роздали ся крики, проклони, а Рокита стояв посеред тої громади смертельно блїдий, майже непритомний, може навіть не розуміючий, що стало ся.

Кинули ся до него, хотіли бити, вязати, але хлоп відопхнув найблизших і займив оборонне становище.

Бурмістр спішив на місце пригоди, а за ним кількох міщан; вже єму сказали, що стало ся.

— Ти убив? — спитав Рокиту.

— Бог сьвідок, я не хотів, я лиш трутив єго рукою отяжілою з жалю. Він мене ще перше убив...

— Чують пан бурмістр, що той злочинець говорить!... Хаскель єго убив! Ми сьвідки, ми були при тім.

— Возьміть єго! — сказав бурмістр до міщан.

Кількох сильних мужчин кинуло ся на Рокиту.

— Дайте спокій люде! — сказав спокійно — піду з вами. Вже сяк чи так, я пропав.

Введено єго до комнати з вікном заосмотреним зелїзною решіткою і замкнено. Оставши сам, кинув ся на підлогу і лежав, глядячи в стелю широко отвертими очима. Хотів зібрати гадки, але не міг, цутали ся в єго голові безладно, а кілька годин пізнійше, коли бурмістр велїв єго привести до списаня протоколу, не міг вже стати; був непритомний і маячив, а з урваних слів, можна було зрозуміти, що о щось просить, обіцює відробити, заплатити...

На другий день відвезено єго до повітового міста до шпиталю, а відтам по тиждни, на кладовище. Умер не вернувши до притомности.

(Конець буде).

Видания
Руского педаґоґічного Товариства.

Образкові видания.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. Гете-Франко: Лис Микита (друге цілком змінене виданє) 1 К., опр. 1 К. 30 с. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге виданє) 80 с., опр. 1 К. 30 с. *Наші зьвірята 80 с. *Діточі вигадки ч. І. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Забавки для дітий 80 с. *Мала менажерия 70 сот. *Велика менажерия 80 с. *Нашим дітям ч. І. 80 с. Нашим дітям ч. II. 80 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., опр. разом 2 К. 90 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., опр. разом 1 К. 30 с. *Байки Брянчанінова 30 с. *Байки братів Ґмірів 50 с.

Видания без образків.

***Читанка** ч. І., II., III., IV. оправні по 40, без оправи по 20 с. ***Китиця желань** 2, розширене виданє 40 с. ***Ів. Франко**: Абу Каземові Капцї 40 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 4 К. **Дзвінок** з р. 1892—1900 по 6 К. ***Ів. Левицкий**: Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 с.; Від Бескида до Андів 20 с. ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с.; Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **О. Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Леоніда Глїбова**: Байки 10 с. ***Дніпрової Чайки**: Казка про сонце та єго сина; Писанка по 10 с.; Коза дереза 1 К. 60 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 1 К. 20 с. **Гордієнко**: Картагинцї і Римляни 40 с. ***Юлій Верне**: Подорож довкола землї 1. Кор. 20 сотиків, оправлена 1 Кор. 30 сот. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 сотиків. ***Молитвенник** народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. А. Кельнер**: Коротка істория педаґоґії 1 К. 20 с. ***Василь В-р** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. **Василь**: Подорож Ґулївера до краю Лїлїпутів 50 с., опр. 64 с. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско-укр. письменьства 30 с. ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 20 с. **Віра Лебедова**: Гостинець дітям 50 с. **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. **Др. Мандибур**: Олімпія 70 с. **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґімназ. 1 К. 30 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 1 K. **Др. Мих. Пачовский**: Замітка до науки руської мови 60 с., Билини і думи 20 с., Народні Думи з поясненями, І. ч. 64 с. ***Тарас Шевченко**: Кобзар 2 К. 40 с., опр. 2 К. 80 с., в полотно 3 К. 10 с., *Кобзар для дітий 40 с. ***Ів. Спілка**: На чужині 40 с., опр. 54 с. **А. Глодзіньский**: Огород шкільний 1 К. 20 с. **Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дітий 40 с., опр. 60 с. **Стефан Пятка**: На прічках, оповід. 30 с., опр. 44 с. **Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії України-Руси. 40 с. **А. Кримский**: Переклади 40 с., опр. 44 с. **А. Пушкін**: Байки 30 с. **D. N. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. **Марта Борецка**: істор. оповід. 64 с, опр. 84 с. **Марко Вовчук**: оповіданя І. часть 30 с.; опр. 44 с. **Поеми О. Коniського**: 30 с., опр. 44 с. **Гр. А. Толстой**: Казки 40 с., опр. 54 с. Покарана Лож, комедийка Кучальской 20 с., опр. 34 с.

Книжки, пазначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности, а „Огород шкільний“, поручений до бібліотек шкільних.

Дістати можна в книгарні Наукового Товариства імен. Шевченка, ул. Чарнецкого, ч. 26. і в книгарни Ставропиґії.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).